

W. Klüter, C. de Baat
 Inventarisatie (mond)gezondheidsproblemen van ouderen
 Den Bosch: Marathon Uitgeverij, 2017
 111 bl., geïll. € 39,95
 ISBN 978 90 826743 0 9

Inventarisatie (mond)gezondheidsproblemen van ouderen

Steeds meer ouderen behouden hun dentitie op hoge leeftijd. De algemene gezondheid van ouderen verschilt onderling sterk. In het streven naar een levensloopbestendige mondgezondheid is het belangrijk een individueel zorgplan voor de ouderen op te stellen.

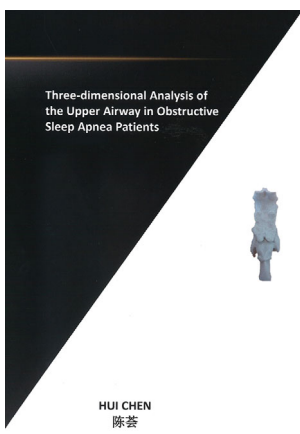
Dit is een praktisch boek voor tandartsen en mondhygiënist die de zorgverlening aan (kwetsbare) ouderen willen verbeteren. De auteurs pleiten ervoor, aan de hand van een gestandaardiseerde probleeminventarisatie, een individueel mondzorgplan voor de kwetsbare oudere op te stellen. De formulieren voor de inventarisatie van de (mond)gezondheidsproblemen van ouderen, met daarin de nadruk op het multidisciplinaire karakter van de zorgverlening, worden toegelicht door middel van casuïstiek. De belangrijkste formulieren uit dit

boek kunnen worden gedownload, digitaal worden ingevuld en opgeslagen.

In het laatste deel van het boek worden de verschillende meetinstrumenten binnen de mondzorg toegelicht, zoals de Oral Health Assessment (OHAT) en speekselsecretiesnelheid. Ook wordt een overzicht gegeven van de meetinstrumenten die worden gebruikt in de algemene zorgverlening aan ouderen.

Het boek geeft een helder overzicht van alle facetten waarmee rekening moet worden gehouden bij de (mond)zorgverlening aan ouderen. Deze brede benadering, die verder gaat dan een tandheelkundig behandelplan, is zeker voor de studenten tandheelkunde en mondhygiëne en degenen die zich toeleggen op de zorgverlening aan (kwetsbare) ouderen essentieel om kennis van te nemen.

Driedimensionale analyse van de bovenste luchtweg bij obstructieve slaapapneu

H. Chen
 Three-dimensional analysis of the upper airway in obstructive sleep apnea patients
 Amsterdam: Vrije Universiteit, 2017
 194 bl. geïll.
 ISBN: 978-94-6299-719-6

Er wordt tegenwoordig veel onderzoek gedaan naar de complexe pathofysiologie van de bovenste luchtweg bij patiënten met het obstructief slaapapneusyndroom (OSAS). Hui Chen heeft met zijn proefschrift een mooie bijdrage geleverd aan het verder ontrafelen van bovenstaand probleem, en dan vooral aan de visualisatie van en het meten aan de bovenste luchtweg bij slaapapneupatiënten.

In de algemene inleiding worden de epidemiologie, pathogenese, diagnostiek en actuele behandelopties van OSAS overzichtelijk uiteengezet. Dan volgt een fraai artikel over de betrouwbaarheid van een 3D-meetmethode van de bovenste luchtweg aan de hand van verschillende oriëntatiepunten door middel van conebeamcomputertomografie (CBCT).

In de hierop volgende hoofdstukken wordt vooral gekeken naar de nauwkeurigheid van verschillende CT-scanners en softwareprogramma's bij de beoordeling van de bovenste luchtweg. Er wordt geconcludeerd dat de steeds vaker toegepaste CBCT-scanner voldoende klinische nauwkeurigheid biedt in dit beoordelingsproces en dat afmetingen in de bovenste luchtweg vaak onderschat worden (waarschijnlijk niet klinisch relevant).

Vervolgens worden de geanalyseerde procedures, beschreven in de eerste hoofdstukken, toegepast in klinisch onderzoek en beschreven in de volgende hoofdstukken. Een klinisch zeer fraai onderzoek is die waarin de luchtweg van responders versus non-responders op een mandibulair repositie-apparaat (MRA) met elkaar werden vergeleken. Patiënten met een korte lengte van de maxilla en een klein maxillo-mandibulair volume reageerden beter op MRA-therapie. Andere belangrijke conclusies waren dat maxillo-mandibulaire protrusiechirurgie en MRA-therapie een positieve invloed hadden op verschillende aerodynamische eigenschappen van de bovenste luchtweg en daarmee positief kunnen bijdragen aan het behandelarsenaal bij OSAS. Het proefschrift wordt afgesloten met een algemene beschouwing en discussie.

Dit proefschrift is zeer aanbevelingswaardig voor een ieder die zich met de behandeling van OSAS bezighoudt en meer inzicht zou willen krijgen in 3D-beeldvorming van de bovenste luchtweg bij OSAS-patiënten. Ook is het proefschrift geschikt voor tandartsen, orthodontisten en mka-chirurgen die tegenwoordig een niet meer uit te vlakken rol spelen in de behandeling van OSAS-patiënten.